

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoPr/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116204009
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4116204009.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: DINERAS SLOVAKIA s. r. o., so sídlom Nitra, Cabajská 1243/4A, IČO: 45 956 561, zastúpený HAVEL & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Žižkova 7803/9, IČO: 36 856 584 proti žalovanej: F. X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. O., C. XXX/XX, zastúpená Advokátska kancelária Mgr. Petra Kartíková s. r. o., so sídlom Šamorín, Gazdovský rad 2, IČO: 48 214 337, o určenie neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru, o vzájomnej žalobe o zaplatenie 6.226 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 5. septembra 2019 č. k. 19Csp/1/2016-310 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí žaloby žalobcu (l.) m e n í tak, že určuje, že Dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2015 je neplatná.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Rovnako zamietol i vzájomnú žalobu žalovanej a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu právo. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, 2, 3, 4, § 7 ods. 1, § 11 ods. 1, § 42 ods. 1, § 59 ods. 1, § 60 ods. 1, § 61 ods. 1, § 62 ods. 1, 6, 7, § 76 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/, ods. 7, § 77 Zákonníka práce, § 39 Občianskeho zákonníka, § 66 ods. 3, § 133 ods. 1, § 135 ods. 1, 2, § 135a Obchodného zákonníka, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1, 2 CSP. Uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16. 02. 2016 domáhal, aby súd určil, že dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2015 je neplatná. Súčasne sa domáhal priznania náhrady trov konania. V žalobe dôvodil, že do obchodného registra bol zapísaný dňa 17. 12. 2010, podľa spoločenskej zmluvy bola žalovaná prvým konateľom žalobcu od jeho vzniku, dňa 15. 11. 2011 sa žalovaná stala spoločníčkou žalobcu s výškou podielu na základnom imaní spoločnosti v sume 750 eur, čo predstavovalo 5%-ný podiel na ochodnom majetku. Dňa 30. 12. 2010 bola medzi stranami uzavretá zmluva o výkone funkcie a v rovnaký deň aj pracovná zmluva na dobu neurčitú, ktorá upravovala druh práce, funkciu a stručnú charakteristiku práce ako „General manager: zodpovedá za rozvoj obchodných aktivít spoločnosti, vytváranie, budovanie a vedenie tímu a operačnú agendu spoločnosti“. V novembri 2015 sa vzťahy medzi žalobcom a žalovanou zmenili a žalovaná odstúpila z funkcie konateľky dňa 30. 11. 2015 s účinnosťou od 17. 12. 2015. Dňa 30. 11. 2015 žalovaná doručila poverenému zamestnancovi výpoveď z pracovného pomeru, ktorý mal skončiť dňa 31. 01. 2016 uplynutím zákonnej výpovednej lehoty. Dňa 01. 02. 2015 žalovaná elektronicky oznámila spoločníkom žalobcu svoje odstúpenie z funkcie konateľky v súlade s článkom X. bodom 8 spoločenskej zmluvy. Odstúpenie z funkcie konateľky zároveň oznámila registrovému súdu, ktorý vyznačil odstúpenie z funkcie dňa 14. 12. 2015 v zberke listín a túto skutočnosť

zapísal v obchodnom registri s dátumom skončenia funkcie dňa 17. 12. 2015. Dňa 16. 12. 2015 uzatvorila žalovaná ako konateľka žalobcu dohodu o skončení pracovného pomeru, podľa ktorej bude žalovanej ako zamestnankyni vyplatené odstupné vo výške 6.226 eur a pracovný pomer sa skončí už ku dňu 17. 12. 2015. Žalobca považoval dohodu o skončení pracovného pomeru za neplatnú z dôvodu, že žalovaná ako konateľka nemohla ku dňu 16. 12. 2015 uzatvárať zmluvy, ktoré nepredstavujú bežnú podnikateľskú činnosť, dohoda o skončení pracovného pomeru je neplatná kvôli rozporu so záujmami spoločnosti, ustanovenie o vyplatení odstupného vo výške 6.226 eur podľa dohody o skončení pracovného pomeru je neplatné, pretože je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná prejavila svoju vôľu skončiť výkon funkcie konateľky už dňa 30. 11. 2015 a dňa 01. 12. 2015 túto skutočnosť oznámila spoločníkom žalobcu a neskôr aj registrovému súdu. Žalovaná ešte dňa 16. 12. 2015 vykonávala funkciu konateľky, avšak s predpokladaným skončením funkcie dňa 17. 12. 2015. Žalovaná bola vo funkcii konateľky odmeňovaná podľa zmluvy o výkone funkcie, ako aj podľa pracovnej zmluvy, žalovaná ako konateľka žalobcu prekročila svoje právomoci, keď ako fyzická osoba - zamestnanec a fyzická osoba - konateľ uzatvorila dohodu o skončení pracovného pomeru s neštandardnou výškou odstupného. Žalobca považoval dohodu o skončení pracovného pomeru podpísanú konateľkou a zároveň zamestnankyňou v jednej osobe za neplatnú, takýto právny úkon by nemal vyjadrovať vôľu zmluvných strán ukončiť pracovný vzťah dohodou s odstupným vo výške 6.226 eur, pretože v posledný deň výkonu funkcie konateľky táto nemôže kvalifikovane zastupovať žalobcu ako zamestnávateľa. Napriek tomu, že ust. § 76 ods. 7 Zákonníka práce umožňuje konateľovi ako zamestnávateľovi vyplatiť odstupné, v nadväznosti na úpravu podľa § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 33b ods. 6 Obchodného zákonníka žalovaná prekročila svoje právomoci ako konateľka žalobcu. S prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä k poslednému dňu výkonu funkcie, by mal konateľ urobiť len tie úkony, ktoré nezniesú odklad a nerozhodovať o neobvyklých záležitostiach žalobcu. Dňa 10. 01. 2019 bola súdu doručená vzájomná žaloba žalovanej, ktorou si žalovaná voči žalobcovi uplatnila nárok na zaplatenie sumy vo výške 6.226 eur s príslušenstvom pozostávajúcim z úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 6.226 eur od 21. 01. 2016 do zaplatenia titulom nezaplateného odstupného. Tohto nároku sa žalovaná voči žalobcovi domáhala s poukazom na bod 7 dohody o skončení pracovného pomeru, v zmysle ktorého malo byť odstupné vo výške 6.226 eur žalovanej vyplatené v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po skončení pracovného pomeru v najbližšom výplatnom termíne. V zmysle výplatnej pásky za mesiac december 2015 mala žalovaná od žalobcu dostať zaplatenú čistú mzdu za obdobie od 01. 12. 2015 do 17. 12. 2015 spolu s odstupným celkovo vo výške 5.586,01 eura. Dňa 12. 01. 2015 síce žalobca uhradil žalovanej čistú mzdu za obdobie od 01. 12. 2015 do 17. 12. 2015 vo výške 939,21 eura, avšak odstupné žalovanej uhradené nebolo. Súd prvej inštancie uviedol, že vzťah medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným a konateľom ako štatutárnym orgánom je upravený v ustanovení § 66 ods. 3 Obchodného zákonníka. Tento vzťah bude vždy obchodno-záväzkovým vzťahom v zmysle § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka, t. j. tzv. absolútnym obchodom. Vzhľadom na uvedenú charakteristiku vzťahu medzi konateľom a spoločnosťou, judikatúra súdov, ako aj prevládajúci právny názor, na činnosti súvisiace s výkonom funkcie konateľa ako štatutárneho orgánu nie je možné uzavrieť pracovnú zmluvu. Zatiaľ čo zmyslom pracovného pomeru je výkon závislej práce v podriadenom postavení a na základe pokynov zamestnávateľa, zmyslom vzťahu spoločnosti a štatutárneho orgánu je úprava obchodného vedenia a konania osoby v mene spoločnosti. Pracovný pomer je upravený v Zákonníku práce, oprávnenie vykonávať funkciu štatutárneho orgánu vyplýva z Obchodného zákonníka. Judikatúra je jednotná v tom, že činnosť štatutárneho orgánu spoločnosti s ručením obmedzeným nevykonáva fyzická osoba v pracovnom pomere, a to ani v prípade, že nie je spoločníkom, pretože výkon funkcie štatutárneho orgánu spoločnosti nie je druhom práce v zmysle Zákonníka práce a vznik a zánik tohto právneho vzťahu nie je upravený pracovnoprávnymi predpismi, ale riadi sa obsahom spoločenskej zmluvy. Právne predpisy, ani povaha spoločnosti s ručením obmedzeným nebránia tomu, aby iné činnosti pre túto obchodnú spoločnosť vykonávali fyzické osoby na základe pracovnoprávných vzťahov, pokiaľ náplňou pracovného pomeru (alebo iného pracovnoprávneho vzťahu) nie je výkon činnosti štatutárneho orgánu. V takom prípade však pracovný pomer musí byť dohodnutý so všetkými náležitosťami, aby sa náplň práce zamestnanca a súčasne konateľa nezamieňala a aby bolo zrejmé, že došlo aj k uzavretiu pracovného pomeru a že tieto činnosti si vzájomne nekonkurujú. Ak nie je splnená táto podmienka, pracovný pomer nemôže vzniknúť, a to ani konkludentne. V danom prípade bola žalovaná v období od 17. 12. 2010 do 16. 12. 2015 konateľkou žalobcu, pričom mala so žalobcom zároveň podpísanú zmluvu o výkone funkcie konateľa zo dňa 30. 12. 2010, ktorá bola nahradená zmluvou o výkone funkcie zo dňa 12. 11. 2011. Žalovaná zároveň mala so žalobcom podpísanú pracovnú zmluvu zo dňa 30. 12. 2010 na pracovnú pozíciu charakterizovanú ako „General Manager - Zodpovedá za rozvoj obchodných aktivít spoločnosti, vytváranie, budovanie a vedenie tímu a operačnú agendu spoločnosti“. Druh práce špecifikovaný v

pracovnej zmluve podľa názoru súdu evokoval výkon práce prelínajúcej sa s konateľským oprávnením žalovanej v spoločnosti žalobcu, na ktorú skutočnosť súd strany sporu upozornil a požiadal ich, aby predložili dôkazy na preukázanie, či činnosti, ktoré žalovaná vykonávala na základe pracovnej zmluvy sú totožné, resp. líšia sa od činností vykonávaných žalovanou na základe jej konateľského oprávnenia. Vykonávanie iných činností žalovanou na základe pracovnej zmluvy ako tých, ktoré v spoločnosti žalobcu žalovaná vykonávala ako konateľka, v konaní preukázané nebolo. Žalobca k sa uvedenému bližšie nevyjadril, na pojednávaní dňa 07. 08. 2019 poukázal len na svoje doterajšie prednesy a vyjadrenia. Právna zástupkyňa žalovanej súdu na pojednávaní dňa 07. 08. 2019 predložila vyjadrenie, ktoré zároveň predniesla a v ktorom bližšie popísala jednotlivé činnosti, ktoré žalovaná z pozície generálneho riaditeľa vykonávala. Podľa uvedeného bola žalovaná zodpovedná za rozvoj obchodných aktivít spoločnosti a v rámci tejto náplne mala uskutočňovať rokovania s obchodnými partnermi a dohadovať s nimi obchodné podmienky, mapovať trh z pohľadu obchodného potenciálu, pracovať s databázami držiteľov distribučného povolenia ako potenciálnymi obchodnými partnermi, nadväzovať vzťahy s obchodnými partnermi, či už priamo alebo sprostredkovane, rozdeľovať trh, obchodných partnerov, udržiavať vzťah s obchodnými partnermi, plánovať obrat spoločnosti, sledovať obchodné výsledky na týždennej, mesačnej, polročnej báze, hodnotiť a schvaľovať obchodných partnerov. V rámci ďalšej pracovnej náplne - zodpovednosť za vytváranie, budovanie a vedenie tímu žalovaná mala vykonávať nasledovné činnosti: plánovanie a schvaľovanie dovolení, PN, zastupovanie, návrhy na vytvorenie nových pozícií, potreba nových zamestnancov, potreba doplnenia tímu, výberové konania, pracovné náplne a zodpovednosť zamestnancov, pravidelné porady spoločnosti 1x mesačne, CMR systém - karty zákazníkov, plánovanie obchodných aktivít a obrátov podľa zákazníkov, schvaľovanie plánov key account managerov, double calls - chodila s key accounts manažérmi na stretnutia, polročné hodnotiace rozhovory, bonusové ukazovatele a hodnotenia, školenia zamestnancov. Žalovaná v rámci pracovnej náplne zabezpečenie operačnej agendy spoločnosti mala vykonávať tieto činnosti: denná operatívna činnosť, komunikácia s Litvou ohľadom objednávok, cien, výkyvov a diskrepancií voči objednávke, kontrola e-mailov voči Litve, schvaľovanie reportov zamestnancov na mesačnej báze i mimoriadne, denná operatívna. Žalovaná ďalej zdôraznila, že odmeňovanie za činnosti vykonávané v spoločnosti mala rozdelené na mzdu za výkon práce generálneho riaditeľa a odmenu za výkon činnosti konateľa, mala tiež v súlade s bodom 3.2 pracovnej zmluvy určený pracovný čas v rozsahu 40 hodín týždenne, do práce chodila pravidelne na ôsmu hodinu, spoločníci pracovný pomer žalovanej plne rešpektovali, rešpektovali dve funkcie žalovanej, a to funkciu konateľa a generálneho riaditeľa. Uvedené vyplýva z e-mailovej komunikácie i z výstupných dokumentov žalovanej. Bývalý pracovný pomer žalovanej žalobca rešpektoval aj po skončení pracovného pomeru a to tým, že jej začal vyplácať odmenu za zachovanie konkurenčnej doložky. Žalovaná poukázala na ustanovenie jej osoby do funkcie prvej konateľky spoločnosti žalobcu, dňa 30. 12. 2010 bola medzi žalobcom a žalovanou uzavretá zmluva o výkone funkcie konateľa, ktorá bola v plnom rozsahu nahradená novou zmluvou o výkone funkcie uzatvorenou medzi žalobcom a žalovanou dňa 12. 11. 2011, ktorá bola schválená valným zhromaždením. V rámci zmluvy o výkone funkcie boli úlohami konateľa nasledovné činnosti: konanie v mene spoločnosti, rešpektovanie inštrukcií spoločníkov a ich informovanie, vykonávanie činností v záujme spoločnosti, konanie a podpisovanie v mene spoločnosti samostatne podľa obchodného registra, zastupovanie spoločnosti voči iným stranám, plnenie všetkých povinností podľa Obchodného zákonníka, zabezpečenie riadneho vedenia predpísanej evidencie a účtovníctva, vedenie zoznamu spoločníkov a informovanie spoločníkov o obchodných záležitostiach spoločnosti. V rámci výkonu funkcie žalovaná vykonávala nasledovné činnosti: zastupovanie spoločnosti v asociáciách, zastupovanie spoločnosti v Bruseli, komunikácia s novinármi, zapojenie sa do legislatívneho konania, ŠUKL, správna distribučná prax voči štátu, prenájom, priestory, budova, sklad, priestorové vybavenie, nájomná zmluva, zmluva o poistení, účtovníctvo, zvolávanie valného zhromaždenia za účelom schválenia účtovnej závierky, podpisovanie dokumentov - faktúr, účtovných dokladov, otváranie a ukončovanie daňových kontrol na daňovom úrade. Žalovaná je presvedčená, že činnosti ňou vykonávané z titulu pracovnej zmluvy boli úplne odlišné než činnosti vykonávané žalovanou z titulu funkcie konateľky. Je nepochybné, že od začiatku pôsobenia žalovanej v spoločnosti žalobca od žalovanej požadoval aj výkon takých činností, ktoré nespádali pod bežné činnosti vykonávané konateľom, žalobca medzi pracovným pomerom a funkciou konateľa žalovanej striktné rozlišoval. Žalovaná považovala žalobu o určenie neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru za nedôvodnú, navrhla, aby ju súd zamietol. S poukazom na nemožnosť vykonávať funkciu konateľa v pracovnom pomere bolo potrebné v tomto konaní preukázať, že pracovná zmluva zo dňa 30. 12. 2010 bola dojednaná na iný druh práce ako tej, ktorá žalovanej ex lege vyplývala z funkcie konateľky v spoločnosti žalobcu. Preukázanie uvedeného bolo prvým predpokladom pre úspech oboch strán v tomto konaní. Na strane žalobcu bolo nutné preukázať uvedené

z dôvodu, že v opačnom prípade (teda v prípade nepreukázania, že pracovný pomer žalovanej bol riadne založený) nebolo možné v tomto konaní ďalej rozhodovať o platnosti, či neplatnosti jeho skončenia. Rovnako žalovaná domáhajúca sa nároku zo spornej pracovnej zmluvy, pokiaľ chcela byť v časti konania o vzájomnej žalobe úspešná, musela preukázať, že pracovná zmluva je platným právnym úkonom. Vykonávanie iného druhu práce než toho, aké žalovanej vyplývalo z funkcie konateľky, v konaní preukázané nebolo. Hoci žalovaná súdu predložila rozsiahly zoznam činností, ktoré majú byť iné ako činnosti vykonávané samotným konateľom, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nejde o činnosti iné ako tie, ktoré žalovanej ako konateľke vyplývali z funkcie konateľky na základe ustanovení Obchodného zákonníka, ako aj na základe stranami uzavretej zmluvy o výkone funkcie. Podľa názoru súdu sú činnosti ako zodpovednosť za rozvoj obchodných aktivít spoločnosti, pod ktoré malo spadať mapovanie trhu, rokovanie s obchodnými partnermi a nadväzovanie vzťahov s obchodnými partnermi a ďalšie s tým súvisiace aktivity, rovnako činnosti v rámci zodpovednosti žalovanej za vytváranie, budovanie a vedenie tímu, či zabezpečenie operačnej agendy spoločnosti bežnou agendou, ktorú konateľ ako štatutárny orgán spoločnosti s ručením obmedzeným vykonáva. Konateľ ako fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným sa stará o jej každodenný chod, je oprávnená v mene spoločnosti konať navonok vo všetkých veciach, ktoré sa spoločnosti týkajú (napr. podpisuje v mene spoločnosti zmluvy, uzatvára obchody...) a zároveň riadi každodenný a bežný chod spoločnosti. Hoci žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 07. 08. 2019 jednotlivé činnosti, ktoré mala v spoločnosti žalobcu vykonávať bližšie vymedzila tým, že jednotlivé činnosti podrobnejšie popísala, stále ide len o činnosti, ktoré smerujú k riadeniu a vystupovaniu v mene spoločnosti tak smerom dovnútra, ako aj vo vzťahu k tretím osobám a tieto nie sú podľa názoru súdu odlišné od činností vykonávaných žalovanou v rámci jej konateľského oprávnenia. Ani skutočnosť, že ostatní spoločníci počas pôsobenia žalovanej v spoločnosti žalobcu akceptovali tak pracovnú zmluvu, ako aj zmluvu o výkone funkcie, nemôže platnosť pracovnej zmluvy konvalidovať. Možno konštatovať, že náplň práce žalovanej ako generálneho manažéra jednoznačne konkurovala náplni konateľa spoločnosti. Medzi stranami tak na základe pracovnej zmluvy zo dňa 30. 12. 2010 nevznikol pracovný pomer podľa § 42 ods. 1 Zákonníka práce, a preto nemohlo dôjsť ani k jeho zániku dohodou podľa § 60 Zákonníka práce. Pokiaľ pracovná zmluva medzi žalobcom a žalovanou nezaložila pracovný pomer, nemožno ani rozhodovať o platnosti, resp. neplatnosti skončenia pracovného pomeru a žiadnej zo strán nemohli vzniknúť ani žiadne nároky z titulu skončenia pracovného pomeru. S poukazom na uvedené súd žalobu zamietol a z rovnakých dôvodov zamietol i vzájomnú žalobu o zaplatenie sumy vo výške 6.226 eur, ktorý nárok žalovaná odvodzovala práve od spornej pracovnej zmluvy. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu právo. Súd vychádzal z pomeru úspechu strán sporu v konaní, keď každá strana bola v konaní úspešná iba čiastočne. Žalobca sa domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu - dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2015, keď žiadal, aby súd určil neplatnosť predmetnej dohody v celom rozsahu. Návrh žalobcu súd zamietol. Vzájomnú žalobu žalovanej o zaplatenie sumy 6.226 eur s príslušenstvom súd rovnako zamietol. S poukazom na čiastočný úspech strán v konaní o žalobe a vzájomnej žalobe súd o trovách konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu v jeho výroku, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol, ako i vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu správne zistil skutkový stav a tento aj správne právne posúdil, závery, ktoré z takto zisteného skutkového stavu súd vyvodil (teda záver súdu, že bez existencie pracovného pomeru nemôže ďalej rozhodovať aj o neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru) sú však nesprávne a odopierajú žalobcovi prístup k súdnej ochrane. Podľa názoru žalobcu, súd správne ustálil skutočnosť, že u žalovanej dochádzalo k faktickej konkurencii funkcie konateľa spoločnosti a zamestnanca spoločnosti s identickou náplňou práce. Žalobca sa však nestotožňuje s tvrdením súdu, že pokiaľ medzi stranami neexistoval pracovný pomer, nemožno ďalej rozhodovať o platnosti alebo neplatnosti skončenia pracovného pomeru a žiadnej zo strán nemohli vzniknúť ani žiadne nároky z titulu jeho skončenia. Uvedené tvrdenie je svojvoľné, nemá oporu v zákone a ani súd na podporu svojho záveru na žiadne zákonné ustanovenie neodkazuje. Žalobca sa domnieva, že zo strany súdu ide o neprípustnú svojvoľu a odopretie spravodlivosti. Ak preto žalobca v konaní preukázal, že pracovný pomer ani len platne nevznikol, o to viac nemohol byť tento neexistujúci pracovný pomer platne ukončený napadnutou dohodou o skončení pracovného pomeru. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie súdu, že žiadnej zo strán nemohli vzniknúť nároky z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru. Uvedené tvrdenie súdu je v rozpore s § 77 a nasl. Zákonníka práce,

ktorý podrobne upravuje nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru. V dôsledku rozhodnutia súdu sa tak dostal žalobca do absurdnej situácie, kedy: a) súdu preukázal dôvody, pre ktoré napadnutá dohoda o skončení pracovného pomeru nemohla byť platne uzatvorená, b) súd sa s týmito argumentmi stotožnil a c) zamietol vzájomnú žalobu žalovanej na plnenie z tejto dohody d) napriek tomu zamietol aj žalobu žalobcu. Podľa názoru žalobcu, súd nepostupoval správne, keď po zistení skutočností, že pracovný pomer nebol platne založený, zároveň nerozhodol aj o neplatnosti dohody o skončení tohto pracovného pomeru, ale žalobu aj vzájomnú žalobu zamietol. Podľa názoru žalobcu by logickým krokom súdu malo byť konštatovanie, že ak nebol platne založený pracovný pomer, nemohol byť ani platne ukončený dohodou, ktorú žalovaná uzatvorila sama so sebou a z tohto dôvodu mal žalobe dožadujúcej sa vyslovenia jej neplatnosti vyhovieť. Žalobca súčasne podal i odvolanie voči výroku o náhrade trov konania, dôvodiac rovnako tým, že je presvedčený, že jeho žaloba bola dôvodná a súd jej mal vyhovieť v celom rozsahu. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 19Cpr/1/2016-310 zo dňa 05. 09. 2019 tak, že určí, že Dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2015 je neplatná a žalovanú zaviazhe k náhrade trov konania, resp. rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí žaloby žalobcu je potrebné podľa ustanovenia § 388 CSP zmeniť a žalobe žalobcu vyhovieť, keďže neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) a ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 CSP).

5. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 16. 02. 2016 domáhal, aby súd rozhodol tak, že Dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2015 je neplatná. Súčasne sa žalobca domáhal i náhrady trov vzniknutých s týmto konaním. V žalobe dôvodil, že žalovaná bola prvým konateľom žalobcu od jeho vzniku a dňa 15. 12. 2011 sa stala jeho spoločníčkou s 5% podielom na obchodnom majetku spoločnosti. Dňa 30. 12. 2010 bola medzi stranami uzatvorená Zmluva o výkone funkcie (v roku 2011 nahradená identickou zmluvou), na základe ktorej žalovanej prináležala odmena za výkon funkcie konateľky vo výške 600 eur mesačne a osobitná ročná odmena závislá od výkonu a vedenia žalobcu. Strany sporu tiež dňa 30. 12. 2010 uzatvorili pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, ktorá upravovala druh práce, funkciu a stručnú charakteristiku práce ako General Manager. Žalovaná dňa 30. 11. 2015 odstúpila z funkcie konateľky s účinnosťou od 17. 12. 2015. Dňa 30. 11. 2015 zároveň doručila poverenému zamestnancovi žalobcu výpoveď z pracovného pomeru, ktorý mal skončiť dňa 31. 01. 2016 z dôvodu plynutia zákonnej výpovednej lehoty. Dňa 16. 12. 2015 uzatvorila žalovaná, označená ako konateľka žalobcu, dohodu o skončení pracovného pomeru, podľa ktorej malo byť žalovanej ako zamestnankyni vyplatené odstupné vo výške 6.226 eur a pracovný pomer mal podľa dohody skončiť dňa 17. 12. 2015. Žalobca považoval dohodu o skončení pracovného pomeru za nesplacnú z viacerých dôvodov, jednak z dôvodu, že žalovaná ako konateľka nemohla dňa 16. 12. 2015 uzatvárať zmluvy, ktoré nepredstavujú bežnú podnikateľskú činnosť, ako i z dôvodu, že dohoda o skončení pracovného pomeru je v rozpore so záujmami spoločnosti, ako i ustanovenie o vyplatení odstupného podľa dohody o skončení pracovného pomeru je neplatné pre jeho rozpor s dobrými mravmi. V priebehu konania žalovaná doručila súdu prvej inštancie vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhala zaplataenia odstupného vo výške 6.226 eur spolu s 5,05% úrokom z omeškania ročne od 21. 01. 2016 do zaplataenia.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

9. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petitom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Prejednávajúc podané odvolanie žalobcu, s ohľadom na jeho rozsah a odvolacie dôvody, je nesporné, že žalobca sa stotožnil so súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom, ako i ustáleným právnym záverom, že u žalovanej dochádzalo k faktickej konkurencii funkcie konateľa spoločnosti a zamestnanca spoločnosti s identickou náplňou práce, a teda s tým, že pracovný pomer medzi stranami nevznikol, avšak namietal ten záver súdu, že pokiaľ medzi stranami neexistoval pracovný pomer, nemožno ďalej rozhodovať o platnosti, alebo neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

11. K podanému odvolaniu žalobcu, z hľadiska jeho odvolacích dôvodov, je potrebné uviesť, že toto odvolanie žalobcu považoval odvolací súd za dôvodné, čo následne viedlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu. Predmetom odvolacieho konania, v dôsledku viazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi bolo len posúdenie toho, či súd prvej inštancie na základe ním zisteného skutkového stavu a prezentovaných právnych názorov prijal rozhodnutie, ktoré je vecne správne, keďže tak ako je vyššie konštatované, žalobca nenamietal súdom prvej inštancie zistený skutkový stav veci, ani záver súdu, že pracovný pomer medzi stranami sporu nevznikol. Výsledok tohto sporu, z hľadiska prijatého rozhodnutia súdu prvej inštancie o ním podanej žalobe však žalobca považoval za nesprávny, keď mal za to, že pokiaľ medzi stranami pracovnoprávny vzťah nevznikol, nemohla byť v tomto ohľade ani platne uzatvorená dohoda o jeho skončení. Odvolací súd sa s touto argumentáciou žalobcu stotožňuje a rovnako ako žalobca má za to, že pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami sporu nevznikol pracovný pomer, záver súdu o tom, že nemožno ani rozhodovať o platnosti, resp. neplatnosti skončenia pracovného pomeru, nie je správny. Naopak, pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že pracovný pomer medzi stranami sporu nevznikol, logickým východiskom z tohto úsudku súdu (žalobcom nespochybneného) by bol taký záver, že potom ani nemohla byť platne uzatvorená dohoda o jeho skončení. Uvedené by potom viedlo k takému rozhodnutiu súdu, ktorým by žalobe žalobcu o neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru vyhovel, pretože takto prijatý záver by bol totožný s tým, čoho sa domáhal žalobca v tomto konaní (aj keď pôvodne z iných právnych dôvodov) Teda, podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ by súd prvej inštancie mal správne rozhodnúť o podanej žalobe žalobcu, jeho rozhodnutie by smerovalo k jej vyhovaniu, pretože dôsledkom toho, že pracovný pomer nevznikol platne, je to, že platne nemohla byť uzatvorená ani dohoda o jeho skončení. Pokiaľ potom súd prvej inštancie konštatoval, že nemožno rozhodovať o platnosti, resp. neplatnosti skončenia pracovného pomeru, ktorý nevznikol, takýto záver súdu nie je namieste, pretože jeho úlohou bolo rozhodnúť o podanej žalobe žalobcu, ktorý z hľadiska predmetu tohto sporu si uplatnil nárok, o ktorom rozhodujú všeobecné súdy, a teda i súd prvej inštancie mal rozhodnúť o jeho dôvodnosti, resp. nedôvodnosti, a nie nesprávne konštatovať, že o uvedenom nemá v danej veci rozhodovať a z tých dôvodov žalobu zamietnuť. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie bolo tak dôvodné napraviť v rámci odvolacieho konania tak, že odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí žaloby žalobcu zmenil a určil, že Dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2015 je neplatná.

12. O náhrade trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v tomto konaní plne úspešnou stranou sporu (tak vo vzťahu k podanej žalobe, ako i vzájomnej žalobe) priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).